

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

2. 4. 2008

B6-0133/2008

NÁVRH USNESENÍ,

který na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 103 odst. 2 jednacího řádu

předkládají Daniel Cohn-Bendit, Monica Frassoni, Hélène Flautre, Eva Lichtenberger, Milan Horáček, Raül Romeva i Rueda, Mikel Irujo Amezaga, Helga Trüpel, Bart Staes a Marie Anne Isler Béguin

za skupinu Verts/ALE

o situaci v Tibetu

Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Tibetu

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Tibetu, především na usnesení ze dne 15. února 2007 o dialogu mezi čínskou vládou a vyslanci dalajlamy,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 13. prosince 2007 o summitu EU-Čína a dialogu EU-Čína o lidských právech,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 7. září 2006 o vztazích mezi EU a Čínou,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 6. září 2007 o rozvoji dialogu a konzultace se třetími zeměmi v oblasti lidských práv,
  - s ohledem na čl. 103 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že počínaje 10. březnem 2008, což je 49. výročí neúspěšného tibetského národního povstání proti čínské správě, vypukly ve třech klášterech tibetských mnichů demonstrace proti čínské okupaci, nucené asimilaci a krutému politickému, sociálnímu a kulturnímu útlaku; vzhledem k tomu, že jeho Jeho Svatost dalajlama označil tuto čínskou politiku za „kulturní genocidu“; vzhledem k tomu, že bylo zatčeno více než 60 mnichů a ostatní byli zadržováni uvnitř klášterů,
- B. vzhledem k tomu, že 14. března pouliční protesty přerostly v nepokoje ve starých částech Lhasy, přičemž došlo ke střetům mezi Tibetany a etnickými Han Číňany, a v napadání majitelů obchodů, vypalování a drancování malých obchodů,
- C. vzhledem k tomu, že Jeho Svatost dalajlama naléhavě vyzval demonstranty, aby protestovali pokojně a nenásilně, a opětovně vyzýval k obnovení vyjednávání s Pekingem s cílem dosáhnout plné a skutečné politické, kulturní a duchovní autonomie Tibetu v rámci Číny,
- D. vzhledem k tomu, že během 24 hodin policie a bezpečnostní jednotky tvrdě zasáhly proti demonstrantům, postupně ovládly oblasti, v nichž nepokoje probíhaly, a v následujících dnech začaly prohledávat tibetské čtvrti a odvlékat a zatýkat podezřelé,
- E. vzhledem k tomu, že podle čínských úřadů zemřelo 20 osob, včetně policejního důstojníka; vzhledem k tomu, že podle nezávislých zdrojů zahynulo více než 140 osob při střetech, které se rozšířily do okolních oblastí obydlených Tibetany, a tisíce jich bylo zatčeno,
- F. vzhledem k tomu, že čínská vláda vyhlásila výjimečný stav, ve Lhase i v jiných městech byly uzavřeny obchody a chrámy a do Tibetu se přesunuly z ostatních částí Číny stovky polovojenských policistů a vojenských jednotek,

- G. vzhledem k tomu, že zahraničním novinářům byl odepřen vstup do Tibetu a bylo jim zabráněno dostat se do okolních oblastí s početným tibetským obyvatelstvem; vzhledem k tomu, že zahraniční zpravodajové, kterým se podařilo dostat do Tibetu po skončení nepokojů, byli nuceni odejít, což je v rozporu se závazkem čínské vlády umožnit zahraničním novinářům volný pohyb po celé Číně a větší svobodu tisku před zahájením olympijských her,
- H. vzhledem k tomu, že čínská vláda zřejmě blokuje přístup k zahraničním webovým stránkám z Číny a uplatňuje cenzuru na zahraniční televizní vysílání týkající se situace v Tibetu; vzhledem k tomu, že čínské orgány obvinily zahraniční sdělovací prostředky ze zkreslování událostí tím, že ukazovaly pouze záznam údajného napadání etnických Hanů ze strany Tibetánů a zahájily nacionalistickou a protitibetskou kampaň,
- I. vzhledem k tomu, že tibetský buddhismus i další náboženství jsou omezovány a bedlivě kontrolovány státem; vzhledem k tomu, že čínské orgány nadále zasahují do vnitřních záležitostí tibetské náboženské hierarchie, zejména pokud jde o nahrazení pančhenlamy,
- J. vzhledem k tomu, že Mezinárodní olympijský výbor (MOV) očekával, že v důsledku udělení pořadatelství olympijských her v roce 2008 Číně se tato země otevře a situace v oblasti lidských práv se zlepší; vzhledem k tomu, že Čína zahájila vyšetřování politických názorů sportovců účastnících se olympijských her,
- K. vzhledem k tomu, že je třeba vyvinout veškeré úsilí s cílem využít olympijské hry v Pekingu jako mimořádnou příležitost k uskutečnění demokratických reforem v Číně a k dosažení významného pokroku v tibetské otázce,
- L. vzhledem k tomu, že MOV má být organizací občanské společnosti s aktivitami po celém světě a závazky jak v oblasti sportovní, tak sociální; vzhledem k tomu, že MOV přišel při konání olympijských her v roce 2000 v Sydney s chvályhodnou iniciativou, kdy olympijský oheň při slavnostním zahájení zažehla atletka Cathy Freemanová, potomek původních obyvatel Austrálie,
- M. vzhledem k tomu, že situace v oblasti lidských práv v Číně nejeví žádné známky zlepšení, jak dokazuje rozsudek pěti let vězení vynesený dne 24. března nad obráncem lidských práv Jangem Čhun-linem, který byl obviněn z podřívání státního zřízení šířením otevřeného dopisu nazvaného „Chceme lidská práva, ne olympiádu“,
- N. vzhledem k tomu, že v dialogu v oblasti lidských práv mezi EU a Čínou, který byl zahájen v roce 2000, nebylo doposud dosaženo konkrétních výsledků; vzhledem k tomu, že nedostatečné výsledky jsou také důsledkem nekoordinované a neúčinné společné zahraniční politiky EU vůči Číně,
- O. vzhledem k tomu, že 27 ministrů zahraničních věcí EU, kteří se setkali dne 29. března 2008 na neformální schůzce (tzv. Gymnich) ve městě Brdo, diskutovalo o situaci v Tibetu, aniž by přijali nějaké významné a podstatné opatření v reakci na probíhající čínské represe proti tibetskému obyvatelstvu,
1. rozhodně odsuzuje veškeré násilnosti, k nimž došlo v ulicích Lhasy a v Tibetu, a vyjadřuje upřímnou soustrast rodinám obětí;

2. rozhodně odsuzuje brutální represi čínských bezpečnostních sil vůči tibetským demonstrantům a vyjadřuje své hluboké znepokojení nad politikou asimilace, kterou Čínská lidová republika uplatňuje vůči Tibetu i dalším menšinám, jako jsou Ujgurové;
3. požaduje nezávislé mezinárodní vyšetřování tragických událostí a naléhavě žádá čínské orgány, aby zahraničním zpravodajům umožnily plný přístup do Tibetu a do okolních oblastí a aby jim umožnily volný výkon jejich práce;
4. vyjadřuje své hluboké znepokojení vlnou zatýkání, k níž došlo po demonstracích a při níž bylo ve Lhase uvězněno více než 400 osob, a požaduje okamžité propuštění všech osob, které mírumilovně protestovaly a uplatňovaly tak své zákonné právo na svobodu vyjadřování;
5. vyjadřuje politování nad tím, že všech šest kol rozhovorů mezi pekingskými orgány a zástupci dalajlamy nedospělo k žádnému závěru, a podporuje výzvu dalajlamy k obnovení jednání mezi těmito dvěma stranami; očekává, že jednání budou před olympijskými hrami znovu zahájena, a vyzývá čínské orgány, aby pozvaly dalajlamu na zahajovací ceremoniál těchto her na důkaz dobré vůle; vyzývá vedoucí představitele EU, aby se tohoto ceremoniálu neúčastnili, pokud nebude v otázce Tibetu dosaženo žádného pokroku;
6. v této souvislosti opakovaně vyzývá Radu, aby jmenovala zvláštního vyslance pro otázky Tibetu s cílem umožnit dialog mezi jednotlivými stranami a aby tato jednání po jejich obnovení bedlivě sledovala;
7. vyzývá Čínu, aby dodržovala své závazky ve vztahu k lidským právům a právům menšin jakož i právnímu státu; naléhavě žádá Čínu, aby nezneužívala olympijské hry v roce 2008 k zatýkání disidentů, novinářů a obránců lidských práv s cílem zabránit nepohodlným demonstracím a zprávám;
8. vyzývá Čínskou lidovou republiku, aby umožnila poskytnout zraněným Tibetanům odpovídající lékařskou péči a zatčeným Tibetanům právní pomoc;
9. vyzývá Čínu, aby povolila nezávislé organizaci přístup k tibetskému pančhenlamovi Gendünovi Čhökjimu Ňimovi a jeho rodičům, jak požaduje Výbor OSN pro práva dítěte, a aby přestala zasahovat do náboženských záležitostí;
10. vyslovuje politování nad tím, že Čínská lidová republika pokračuje navzdory očekáváním MOV a mezinárodního společenství nadále v závažném porušování lidských práv a práv menšin;
11. vyzývá čínské orgány, aby vydaly trvalé pozvání k návštěvě Tibetu pro vysokého komisaře OSN pro lidská práva a pro orgány OSN; naléhavě žádá Radu OSN pro lidská práva v Ženevě (3.–28. března 2008), aby odsoudila porušování lidských práv v Čínské lidové republice;
12. vyzývá Čínskou lidovou republiku, aby v rámci dialogu o lidských právech s Evropskou unií poskytla pozorovatelům EU oprávnění navštívit Tibet s cílem získat objektivní obraz situace; naléhavě žádá Komisi, aby v tomto ohledu vyvinula iniciativu;

13. naléhavě žádá Čínskou lidovou republiku, aby ukončila kontroly a posuzování olympijských sportovců na základě jejich politických názorů a přestala zvažovat jejich vyloučení z účasti na olympijských hrách, nesouhlasí-li s oficiálním postojem čínské vlády;
14. vyslovuje politování nad nedostatkem koordinace a soudržnosti evropské politiky vůči Číně a nad skutečností, že politika EU byla doposud poznamenána bezuzdnou konkurencí mezi evropskými vedoucími představiteli, jejichž jediným zájmem bylo podepsat lukrativní smlouvy s čínskými orgány na úkor lidských práv; vyslovuje politování nad tím, že dodržování lidských práv není kritériem pro způsobilost jejich kandidatury na místo konání olympijských her;
15. vyzývá proto Evropskou unii a členské státy, aby vážně posoudily společné akce vůči Čínské lidové republice, jestliže se situace nezlepší, včetně plného bojkotu her, a aby přehodnotily strategické partnerství s Čínou;
16. naléhavě žádá Čínu, aby bez dalšího odkladu ratifikovala Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, a to v každém případě před zahájením olympijských her;
17. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, parlamentům členských států, prezidentovi a předsedovi vlády Čínské lidové republiky a Mezinárodnímu olympijskému výboru.